

Taşkent'te Meydana Gelen Hadiselere Dair Hizb-ut Tahrir Özbekistan'ın Basın Açıklaması

28 Mart ile 1 Nisan arasında Taşkent'te birçok patlamalar ve polis ile meçhul silahlı gruplar arasında çatışmalar meydana geldi. Yine Buhara kentinde bir apartmanda da ayrı bir patlamanın meydana geldiği haber verildi. Taşkent'teki patlamaların bölgesi, Kukalduş medresesinin önünde ve Taşkent traktör fabrikasının olduğu yerdeki Çarşı pazarıydı. Bu yerler, güçlü İslamî hassasiyetleri ile tanınan yerlerdir. Patlamalardan hemen önce İçişleri Bakanı Z. Almatov Çarşı pazarını ziyaret etmişti. Patlamaların mimarlarını, ortaklarını ve güttükleri amaçları tartışmadan önce, şu iki olayı hatırlatmak istiyoruz:

Birincisi: Tam beş yıl önce, 1999'da tam olarak 16 Şubat'ta hadiseler meydana gelmişti. Hemen ardından başkan Kerimov acil bir toplantı düzenledi. İslamî grupları, bilhassa **Hizb-ut Tahrir'i** patlamaları gerçekleştirmiş olmakla suçladı. Kanunî yaptırımların ve güvenlik birimlerinin başları olan Almatov ve İnâyetov toplantıdan önce çıkıp İslamcıların îcabına bakacaklarına ve iki ay içinde köklerini kazıyacıklarına dair söz verdiler. 16 Şubat'tan sonraki ilk hafta içerisinde **Hizb-ut Tahrir'in** 1000 üyesi ile birlikte diğer İslamî gruplardan yüzlerce Müslüman tutuklandı ve çeşitli insafsız işkencelere uğratıldılar. Bununla beraber kısa bir süre sonra Özbekistan'daki Müslümanlar, **Hizb-ut Tahrir'in** şiddet yanlısı silahlı mücadele üsluplarına başvurmamışlarının farkına vardı. Bu korkunç olayın, söz konusu bahaneyle **Hizb-ut Tahrir'e** iftira atmak ve eziyet vermek için tezgâhlandığını keşfettiler. Üstelik hükümet, diğer İslamî grupların veya örgütlerin bu hadiselerin arkasında olduğunu da kanıtlayamadı. Bunun içindir ki yetkililer ilk olarak Özbekistan İslamî Hareketi'ni (IMU) sonra da muhalif Erk ve Birlik partilerini patlamalardan ötürü suçladılar. Ne var ki o cürümün gerçek fâillerinin bulunması bakımından şu ana kadar aciz kalınmıştır. 16 Şubat'tan sonra yetkililer, politikalarına muhalefet eden tüm kitlelere ve şahıslara saldırmaya ve suçlamaya başladılar. Bu nedenle göstergeler, ulusal güvenlik birimleri vasıtasıyla Müslümanlara baskı yapmak ve eziyet vermek için bir araç olarak kullanılmak üzere, söz konusu Şubat patlamalarının kuvvetle muhtemelen bizzat Kerimov tarafından tezgâhladığına işaret etmektedir.

İkincisi: Özbekistan'daki siyasî gelişmeleri yakından izleyen herkes açıkça bilmektedir ki, son hadiselerden hemen önce 24-26 Şubat'ta Amerikan Savunma Bakanı Donald Rumsfeld Özbekistan'ı ziyaret etti ve Özbek yetkililerle Amerikan-Özbek işbirliğine dair beklentiler, Orta Asya'daki durum ve bölgenin güvenlik meseleleriyle baş etmeye ilişkin üsluplar hakkında bir toplantı yaptı. Bu görüşmelerden sonra Rumsfeld kısa bir basın toplantısı düzenledi. Radio Liberty'nin o günkü haberine göre, gazetecilerin Özbekistan'da vukuu bulan insan hakları ihlallerinin ilişkin sorularına maruz kalınca Rumsfeld şöyle dedi: *"Benim böyle şeylerden haberim yok."* Diğer haberlere göre ise, bölgeyi ayrıca diğer mevcut meseleleri görüşmek üzere ziyaret ettiği bildirildi. Sonra Rumsfeld Kazakistan'ı ziyaret etti ve diğerlerinin yanında yerel hükümet yetkilileri ile de güvenlik meselelerini görüştü. Kazakistan'dan ayrılır ayrılmaz, cumhuriyet hükümeti, **Hizb-ut Tahrir'in** faaliyet gösterdiği bölgelerin valilerine gönderilen ve bazı **Hizb-ut Tahrir** üyelerinin tutuklanarak hapsedilmeleri gerektiğini belirten "çok gizli" ibareli bir tâlimat yayınladı. Sonuç olarak Almatı, Şimkent ve Pavlodar'da **Hizb-ut Tahrir'in** bazı üyeleri tutuklandılar ve şimdi ardı ardına mahkeme duruşmaları yapılmaktadır. Suçlamalarda dikkatleri çeken şey; **Hizb-ut Tahrir** üyelerinin Kazakistan hükümeti tarafından, Özbekistan yetkililerinin öne sürdükleri etnik, ırkî veya dîni düşmanlık, darbe girişimleri ve saire gibi suçlamalar ile aynı şekilde suçlanmış olmasıdır. Sorgulamalar sırasında şüphelilerin savunma avukatları edinmelerine izin verilmemiş, dahası ailelerini ve akrabalarını görmelerine bile izin verilmemiştir.

Özbekistan'daki duruma gelince; **Hizb-ut Tahrir'in** ve özel kontrol altında tutularak listelenmiş diğer İslamî grupların üyelerinden olup bu yılın başında hapisanelerden henüz tahliye olmuş Müslümanlardan, İçişleri birimlerine yeni renkli fotoğraflarını getirmeleri, parmak izlerini vermeleri ve kısa biyografilerini yazmaları için şahsen gelmeleri istendi. Çağrılan tüm Müslümanlardan, ister hükümet yetkililerine karşı bir düşmanlıkları olsun, isterse dîni vaazlar hakkındaki görüşleri olsun isterse insanların ekonomik ve siyasî koşulları olsun, hükümet ile ilişkileri detaylı olarak soruldu. Son zamanlarda tahliye olmuş insanlar bu sorulara olan kızgınlıklarını ifade ettiklerinde, onları yatıştırmaya çalıştılar. Bununla birlikte Rumsfeld'in ziyaretinden sonra Şubat'ın sonunda, İçişleri Bakanlığı'nın kanunî yaptırım görevlileri ve temel şubeleri, **Hizb-ut Tahrir'in** hapisanelerden yeni tahliye olmuş üyelerini çağırdılar ve sorgulama sırasında onları tehdit ederek şöyle dediler: *"Çok yakında bir şeyler gerçekleşecek. Sonra sizden kurtulacağız."* Mart'ın başında, aranan Müslümanların evlerine gece yarısı baskınları düzenleyip aramalar yapan 20 özel ekip kuruldu. Bunların faaliyetlerinin her adımı katı vahşet ve tecavüz ile çizilmiştir. Aranan **Hizb-ut Tahrir** üyelerinin aileleri kendilerini ve evlatlarını savundukları zaman, bu özel ekiplerin görevlileri onları şöyle tehdit etmişlerdir: *"Hepiniz kurşunla temizlenmeye muhtaçsınız, öldürülmeye muhtaçsınız."* Yine **Hizb-ut Tahrir** üyelerinden bir çoğunun ve Semerkand'daki Müslümanların, tutuklanmış **Hizb-ut Tahrir** üyeleriyle irtibatlı olduklarından şüphelenilmektedir. Dahası

Ulusal Güvenlik Servisi görevlileri bir **Hizb-ut Tahrir** üyesini işyerinde yakaladılar ve sonra boynuna bir çekiç darbesiyle vurarak öldüresiye dövdüler.

Bu arada patlamalar ve polisle silahlı çatışmaların ardından Özbek yetkililer her ne kadar **Hizb-ut Tahrir**'e karşı yeni bir saldırı başlatmadıysalar da sırf Taşkent'te aralarında hanımların da bulunduğu muazzam sayıda Müslümanı tutukladılar. Ayrıca **Hizb-ut Tahrir**'i patlamalardan sorumlu tutmayı ve gözleri dönmüş şekilde onları suçlu çıkarma çabalarını sürdürdüler.

29 Mart günü gündüz hadiselerin cereyan ettiği 12-13 sularından itibaren Özbek TV kanalları patlamalar hakkında yayınlar yapmaya başladılar. Bunun bir parçası olarak, başkan Kerimov'un patlamalara ilişkin röportajını gösterdiler. Röportaj sırasında özellikle şunu söylüyordu: *"Bu eylemler, İslamcı teröristler ve aşırılar tarafından icra edilmektedir... Bu iğrenç güçler bu tür eylemlerle bizleri korkutamazlar... Yoksa bizim kendi ordumuz vardır... 16 Şubat 1999 hadiseleri halâ hafızalarımızda, o zaman da uyanıklığa davet etmiştim... Sebatsız inanıyorum ki, ahâli muhafızları, benim çocuklarım bir kez daha aşırılara karşı mücadeleye kendilerini adayacaklardır."*

Hemen hemen aynı anda Özbek TV kanalları, Özbekistan başsavcısı Râşid Kadırov ile Dışişleri Bakanı Sadık Safayev'in ortak basın toplantısını yayınladılar. Kadırov, terörist eylemlerin fâillerinin ortaya çıkarılması için yaptıkları çalışmalar hakkında konuşurken şöyle dedi: *"Bu terör eylemlerinin Vahhabîler yani Özbekistan İslamî Hareketi ile Hizb-ut Tahrir tarafından icra edildiğine dair elimizde yeterince kanıt var."* İddiasını desteklemek için kimliği saptanmamış bir kişinin **Hizb-ut Tahrir**'e ait basılı neşriyatı ve patlayıcı maddeleri taşıırken yakalandığını ilave etti. Safayev'e gelince; açıklamasında şöyle dedi: *"İlk etapta elde edilen bilgilere göre, Hizb-ut Tahrir'in aşırı ideolojisi ve diğer aşırı ideolojiler ile terörizm arasında hazır bir bağlantı bulunmaktadır."*

Bu açıklamalar ve hitaplar, Özbekistan hükümetinin temelsizce ve tereddütsüzce bu patlamaların fâilleri olarak İslamî gruplara, bilhassa **Hizb-ut Tahrir**'e işaret ettiğini açıkça göstermektedir. Aslında bu kukla hükümet daima böylesi hadiselere muhtaçtır. Çünkü bunları İslamî gruplar ve Müslümanlar üzerindeki durmak bilmez zulümlerine ve eziyetlerine bir mazeret olarak kullanmaktadır. Eğer böylesi hadiseler doğal olarak gerçekleşmezse, hükümet bunları bizzat yapmaktan başka seçenek bulamamaktadır. Rusya'nın Özbekistan Müslümanları üzerine böyle yahudi bir lideri tayin etmesi biraz şaşırtıcıdır. Pek tabii ki Rusya, Amerika onun önüne yem attıktan sonra bile, ona sevimli çocuk muamelesi yapmaktadır. Çünkü hem Rusya hem de Amerika onun İslam'a ve Müslümanlara olan hadsiz düşmanlığından faydalanmaktadır. Ta ki bölgenin Müslümanları dinleri olan İslam'ı geri getiremesinler ve onu bağırklarına basamasınlar! Tüm bunlardan nihaî olarak ulaşacağımız netice şu ki, gerçeğe en yakın ihtimâl, bu patlamaların bizatihi Kerimov tarafından ulusal güvenlik birimleri vasıtasıyla yapılmış olmasıdır. Çünkü hükümetin şu maksatları taşıyan bazı şeyler üzerinde şiddetle odaklandığını görmekteyiz:

- 1- Gitgide daha fazla halk desteği kazanan **Hizb-ut Tahrir** üzerine iftiralar atmak.
- 2- **Hizb-ut Tahrir**'e ve Müslümanlara karşı uygulanan zâlim politikalara ilaveten devletlerarası toplumun gözleri önünde mahpuslara yapılan sistematik işkencelere haklılık kazandırmak ve toplumun zihnine *"Onlar öldürülmeye bile lâyıktırlar"* düşüncesini yerleştirmeye çalışmak.
- 3- Toplum tarafından zaten nefret edilen polislerin azgınlıklarına Müslümanlarla mücadeleyi de eklemek.
- 4- Vatancı duyguları tahrik etmek ve insanlar arasında milliyetçilik fikirlerini yaymak.

Son olarak, bu zorbarların baskıları ve zulümlerinden bıktıkları için, bu saldırıların Müslümanların bir grubu tarafından gerçekleştirildiğini kabul etsek bile, patlamaların sorumlusu bütünüyle yine de hükümettir. Çünkü yetkililer, kasıtlı amaçlarına ulaşmak için bu tür şeylerin gerçekleşmesine bile göz yummaktadır. Bu en azından böyledir. Zira Kerimov'un patlamalardan sonraki halka hitabı, bu yönde bir ipucu vermektedir: *"Bu teröristler, bu eylemlerini Nevruz günlerinde gerçekleştirmeyi plânladılar. Fakat o günlerdeki çok sıkı güvenlik önlemleri nedeniyle eylemlerini gerçekleştiremediler."*

En son olarak, şu gerçeği hatırlatmamız gerektiğini düşünüyoruz: **Hizb-ut Tahrir**, ideolojisi İslam olan siyasî bir partidir. O, Hilafet bayrağı gölgesinde İslam Ümmeti'ne İslamî hayatı yeniden geri getirmeyi amaçlamaktadır. **Hizb-ut Tahrir**, yalnızca fikrî çatışma ve siyasî mücadele ile uğraşır ve kesinlikle şiddet yöntemlerinin kullanımına başvurmaz.